

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2370697	Lankheet, Bert	MID-FIN	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Eerste Beleidsrapportage 2019 Berap			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

De raad besluit:

1. in te stemmen met de Eerste Beleidsrapportage 2019;
2. de begroting 2019 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen
3. in te stemmen met de volgende in de begrotingswijziging opgenomen mutaties in de reserves:
 - a. Onttrekking Reserve Bodemsanering voor € 50.000
 - b. Lagere onttrekking aan de Reserve Onderwijshuisvesting voor € 17.176
 - c. Onttrekking Algemene Reserve voor € 2.452.761

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Met de eerste beleidsrapportage rapporteert het college tussentijds over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen bij de uitvoering van de begroting 2019. Met name de verwachte tekorten bij Jeugd bepalen het beeld van deze beleidsrapportage. Per saldo resteert er na deze Eerste Beleidsrapportage met een nadelig saldo van € 1,4 miljoen een begrotingstekort 2019 van eveneens € 1,4 miljoen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGELO,**DATUM**

De griffier

De voorzitter

1e BELEIDSRAPPORTAGE 2019

AGENDA

- Centrale thema's
- Inhoudelijke ontwikkelingen
- Projecten/Kredieten
- Budgettaire ontwikkelingen
- Vragen?
- Afsluiting

CENTRALE THEMA'S

**SOCIAAL
DOMEIN**

**OPEN
BESTUURS
STIJL**

BINNENSTAD

**DUURZAME
STAD**

Sociaal Domein

Interventieprogramma Sociaal domein:

- Stand van zaken brief gestuurd over voortgang Politieke markt Taskforce en interventieprogramma

Ondertussen

- Notitie 'Nieuwe focus op preventie'

Dia 4

Notities Sociaal Domein Financieel:

Zie brief 'Stand van zaken Interventieprogramma sociaal domein' met bijlage, Iris zaak 2326315.

De bevindingen van de jaarstukken 2018 laten zien dat wij door anders en strakker te indiceren de uitgaven voor ondersteuning en zorg hebben kunnen terugdringen. Kijkend naar de interventiemaatregelen zijn we op de goede weg. Deze trend kunnen we echter in 2019 niet doorzetten en vasthouden. Het abonnementstarief en het nieuwe Twentse ondersteuningsmodel brengen effecten met zich mee die tot hogere kosten leiden voor 2019 en verder. Ook tariefstijgingen leiden tot extra kosten.

In aanvulling daarop heeft het college:

De notitie 'Nieuwe focus op preventie' vastgesteld en vrij gegeven om met gemeenteraad en Adviesraad sociaal domein te bespreken.

Sociaal Domein

Naast interventieprogramma aandacht voor vijf integrale thema's:

- **18- / 18+:** convenant gesloten toekomstplannen, leertuin privacy
- **Mismatch arbeidsmarkt:** week van de logistiek, oprichting Twents Fonds voor Vakmanschap en doorontwikkeling beroepsgroepenketen Werkplein Twente
- **Passend wonen en zorg:** bezig met formuleren opgaven wonen en zorg
- **Duurzame gezinsondersteuning:** doorontwikkeling Grip, doelgroep in preventienotitie
- **Verder versterken welzijn van alle inwoners (vrije tijd, sport, cultuur, e.a.):** conceptnota lokaal gezondheidsbeleid, startconferentie eenzaamheid, start evaluatie cultuurbeleid

Dia 5

18-/18+:

- Project toekomstplannen; voor jongeren tussen 16,5 en 18,5 jaar die jeugdhulp ontvangen (met een component verblijf) wordt een toekomstplan gemaakt en hierover is in februari jl. met relevante partners een convenant gesloten.
- Leertuin privacy: vanuit het lef-project VSO-Pro zijn wij in 2018 gestart met een leertuin privacy; doel is om met onze interne gemeentelijke afdelingen en met de externe partners een werkwijze te ontwikkelen voor de ketensamenwerking rond kwetsbare jongeren die verantwoord is met betrekking tot de privacy en tegelijkertijd optimale samenwerking bevordert; wij hebben de positieve ervaringen hiervan met u gedeeld in een informerende brief; de leertuin helpt bij het werken met de nieuwe AVG en biedt praktische handvatten in de vorm van schema's met vragen bijvoorbeeld in gecompliceerde casussen; gezamenlijke intervisie helpt ons hiermee om te gaan

Mismatch arbeidsmarkt:

- Organisatie Week van de logistiek begin 2019; werkzoekenden opleiden en matchen op banen in de logistiek.
- Oprichting Twents Fonds voor Vakmanschap; verstrekking van scholingsvouchers aan mensen die zich binnen hun vakgebied willen ontwikkelen of willen veranderen van branche en werkomgeving.
- Doorontwikkeling beroepsgroepenketen Werkplein Twente; inrichting van ketens waarin matches op banen binnen een bepaalde beroepsgroepenketen worden bevorderd.

Passend wonen en zorg:

- Wij zijn bezig met formuleren van de opgaven voor wonen en zorg; dit doen wij niet alleen maar met diverse partners in de stad, zoals Carint, TMZ, Aveleijn, Welbions, Menzis, e.a.; de resultaten hiervan zullen binnenkort aan de gemeenteraad worden aangeboden; vormt ook de basis voor oppakken van de motie 'Iedereen thuis in een zorgbuurthuis'; hierover is gemeenteraad onlangs ook geïnformeerd.

Duurzame gezinsondersteuning:

- Wij zijn nog steeds enthousiast over Grip (=inzetten gezinscoaches in multi-problem gezinnen); in het kader van de doorontwikkeling zijn wij gestart met Grip inzetten in gezinnen met oudere kinderen (18+); en wij gaan.
- Er ligt een concept notitie "Nieuwe focus op preventie" waarin jeugdigen die opgroeien in complexe gezinssituatie een van de doelgroepen is waarop wij ons focussen; de positieve ervaringen die wij hebben met de Wrap Around Care aanpak van Grip willen wij vertalen naar een voorliggende aanpak voor deze doelgroep.

Verder versterken welzijn van alle inwoners (vrije tijd, sport, cultuur, e.a.):

- Wij hebben de conceptnota lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld en vrij gegeven voor inspraak....
- Startconferentie eenzaamheid; op 11 april heeft startconferentie eenzaamheid plaatsgevonden, voortkomend uit motie door gemeenteraad aangenomen; aansluitend zal een plan worden opgesteld hoe en wat verder in Hengelo; gemeenteraad onlangs ook over geïnformeerd.
- Start evaluatie cultuurbeleid.

Open Bestuursstijl

Nieuw in proces Kadernota 2020-2023:

- Open gesprek in raad over beleidsprioriteiten
- Uitvraag bij maatschappelijke organisaties en inwoners
- Presentatie nieuwe beleidsvoorstellen

Dia 6

Dit speerpunt is duidelijk zichtbaar in het proces van de Kadernota 2020-2023. Nieuwe elementen om raad en inwoners eerder te betrekken, zijn:

- Open gesprek in raad n.a.v. presentatie van de 5 beleidsprioriteiten per raadsfractie (13-03-19);
- Uitvraag bij maatschappelijke organisaties en inwoners naar nieuwe beleidsvoorstellen;
- Presentatie van alle nieuwe beleidsvoorstellen in beeldvormende politieke markt (22-05-19);

Hierna volgt de integrale afweging rekening houdend met de beschikbare financiële ruimte.

Binnenstad

- Plan invulling marktplaats gepresenteerd
- Uitvoering Enschedesestraat op schema
- Parkeerplan opgesteld
- Parkeergarage de Beurs krijgt status “in het algemeen belang”
- Wifitelpunten gerealiseerd
- Extra middelen vrijgemaakt voor evenementen
- Campagne ‘Hengelo Doet Het’ opgestart
- Verkoopprocedure Bataafse Kamp opgestart
- Programmaorganisatie Binnenstad ingericht
- Acquisitie winkels in binnenstad is gestart

Dia 7

Plan invulling marktpluin gepresenteerd

De meest in het oog springende ontwikkeling in de binnenstad van 2019 is de ontwikkeling van het Marktpluin. Door kwartiermaker Gerard Cornelisse is in samenwerking met West 8 het plan uitgewerkt om tot een invulling van het Hijschgebouw en de markthal te komen. Op 2 april is dit plan gepresenteerd aan college, binnenstadspartners en stad. In de stad heeft zich intussen een beweging ingezet waarbij door een deel van de samenleving wordt ingezet op een bos op het plein. Separaat zal de raad met regelmaat worden geïnformeerd over de voortgang.

Uitvoering Enschedesestraat op schema

In 2018 is gestart met de uitvoering van de Enschedesestraat als start van de herinrichting van de binnenstad. Inmiddels is de uitvoering ver gevorderd en komen er veel positieve reacties op de nieuwe inrichting. De openbare ruimte bij de terrassen van de 2 Wezen, Stravinsky en Blauwe Engel is binnen de planning gerealiseerd en intussen wordt gewerkt aan de Langestraat. Tevens is de voorbereiding van de werkzaamheden aan de openbare ruimte rondom het Stadhuis in volle gang om tijdig na de oplevering van het stadhuis ook de openbare ruimte gereed te maken.

Parkeerplan opgesteld

Het college heeft een plan opgesteld om het parkeren aantrekkelijker te maken voor bezoekers. Er zijn drie maatregelen voorgesteld: aansluiten van betaald parkeertijden bij winkeltijden, klantvriendelijk handhaven en shop and go. Dit plan dat invulling geeft aan de in november 2017 door de raad aangenomen motie waarin het college wordt opgedragen een integraal parkeerplan op te stellen is in de informele raadsbijeenkomst binnenstad informierend met de raad gedeeld en wordt op korte termijn aan de raad voorgelegd.

Parkeergarage de Beurs

Na enkele juridische procedures kunnen we de tarieven in parkeergarage “de Beurs” vaststellen in het algemeen belang. Dat betekent, dat we niet gedwongen zijn om alle historische kosten op te nemen in de kostprijs en een reëel tarief kunnen vaststellen.

Telpunten wifitellingen gerealiseerd

In de eerste maanden is tevens begonnen met het plaatsen van wifitelpunten in overleg met de ondernemers. Op korte termijn kunnen de eerste telresultaten worden gedeeld.

Extra middelen vrijgemaakt voor evenementen

In overleg met de SCH zijn ook extra middelen voor evenementen vrijgemaakt om extra mensen naar de binnenstad te trekken en meer reuring te organiseren.

Campagne 'Hengelo Doet Het' opgestart

Om voor bewoners en bezoekers van de binnenstad duidelijk te maken dat de verschillende werkzaamheden en evenementen in de binnenstad in samenhang staan en bijdragen aan een aantrekkelijker binnenstad is de campagne Hengelo Doet Het opgestart. Met banners, spandoeken en andere middelen wordt gewezen op de maatregelen en Hengelo.nu waar informatie over de binnenstad van gemeente en partners voor iedereen inzichtelijk is.

Verkoopprocedure Bataafse Kamp opgestart

Ten behoeve van de versterking van het woonprogramma wordt gewerkt aan verschillende woonprojecten. Naar verwachting zal de ombouw van een groot deel van het voormalige V&D pand naar woningen dit jaar van start gaan. Daarnaast heeft de gemeente het pand Bataafse Kamp in verkoop genomen ten behoeve van woningbouw. Via een inschrijvingsprocedure wordt een partij gekozen die zowel het pand als het park gaat ontwikkelen. De gunning is geschied.

Programmaorganisatie Binnenstad ingericht

Tenslotte is in de afgelopen periode de programmaorganisatie op peil gebracht. Voor elke programmalijn conform het Integraal Actieplan Binnenstad is een procesmanager aangewezen.

Acquisitie winkels binnenstad is gestart

We zijn inmiddels gestart met acquisitie om winkels en winkelketens van buiten Hengelo te interesseren voor vestiging in Hengelo. Tegelijkertijd lopen inspanningen om verhuiskbewegingen van winkels naar een compactere binnenstad te faciliteren. Beide zijn langlopende processen.

Uit de jaarlijkse binnenstadpeiling, editie 2018, blijkt dat bezoekers aan de binnenstad voor het eerst sinds jaren voorzichtig hoopvol over de ontwikkeling binnenstad zijn. Het aandeel mensen dat vindt dat de binnenstad vooruit is gegaan neemt toe.

Duurzame stad

- Bestuursopdracht Nijverheid Aardgasvrij is vastgesteld
- Energiescans voor gemeentelijk vastgoed zijn uitgevoerd
- Gebiedsgerichte aanpak verduurzamen bedrijven is gestart met Westermaat en Campus en bedrijventerrein Twentekanaal
- Gemeente is in gesprek met energiecorporatie om 2 windmolens te realiseren
- De Decentrale Energiecentrale (DEC) Noord is opgeleverd
- We ontwikkelen een strategie m.b.t. warmte- en elektriciteitsdistributie

Dia 8

Om uitvoering te geven aan het uitvoeren van duurzaamheidsprogramma 2019 zijn er verschillende acties ingezet.

- De Nijverheid is 1 van de 27 pilot wijken van het ministerie van BZK 'Aardgasvrije wijken' en is er subsidie toegekend. Er is een Bestuursopdracht vastgesteld door de raad voor een integrale gebiedsgerichte aanpak. De ervaring die wij hiermee opdoen passen we toe bij de opgave om andere bestaande wijken in Hengelo Aardgas vrij te maken. Algemeen projectleider en projectleider particulieren Nijverheid wordt geworven.
- Inmiddels is er voor het gemeentelijk vastgoed energiescans uitgevoerd en hebben de gebouwen een energielabel. Het energielabel van Metropool is in samenwerking met de gemeente van label F naar energielabel A gebracht.
- Bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid om te verduurzamen. Hiervoor zijn ook wettelijke eisen. Gemeente Hengelo faciliteert bedrijven hierbij. Voor het bedrijventerrein Twentekanaal is er samen met het BIT een integrale gebiedsgericht aanpak gestart voor het verduurzamen van het gebied en daarvoor zijn er verschillende instrumenten ingezet. Ook met het bestuur van Westermaat Campus is gemeente in gesprek over verduurzamen van het gebied.
- Er is een energiecoöperatie gevormd die grootschalige opwek van duurzame energie in Hengelo wil realiseren. Vanuit de gemeente zijn wij in gesprek met de coöperatie over de rol die zij kunnen en willen invullen bij de realisatie van twee windmolens, zonneparken en het benutten van daken voor elektriciteit opwek via zon.
- In het kader van de uitrol van de infrastructuur van het warmtenet is nu de DEC Noord opgeleverd. Op 6 juni 2019 is de opening.
- We zijn bezig om een regionale energievisie te ontwikkelen, die recht doet aan het klimaatakkoord (dat overigens nog moet worden getekend). Daar is een stuurgroep gevormd waar wij in deelnemen. In deze regionale energievisie brengen we in kaart waar de warmtebronnen zich nu bevinden in de regio (b.v. Twence), welke warmtebronnen ontwikkeld kunnen worden (zonne-energie, windenergie etc.) en welke logistieke systemen nodig zijn om de juiste warmte en elektriciteit op de juiste plaats te krijgen. In het tweede deel van 2019 moet er een eerste visie liggen.

INHOUDELIJKE ONTWIKKELINGEN

1.

VEILIGHEID

2.

VERKEER, VERVOER,
WATERSTAAT

3.

ECONOMIE

4.

ONDERWIJS

5.

SPORT, CULTUUR
& RECREATIE

6.

SOCIAAL DOMEIN

7.

VOLKSGEZONDHEID
& MILIEU

8.

VOLKSHUISVESTING

9.

BESTUUR &
ONDERSTEUNING

PROGRAMMA 1

VEILIGHEID

- Intern meldpunt ondermijning (Kanniewaarzijn) opgericht

Dia 10

Intern Meldpunt ondermijning: Bij Meldpunt 'Kanniewaarzijn' kunnen raadsleden en medewerkers van gemeente Hengelo vermoedens van criminaliteit melden

PROGRAMMA 2

VERKEER, VERVOER & WATERSTAAT

- Haven: Voorbereiding aanbesteding opwaarderen haveninfrastructuur voor grotere schepen gestart.
- Haven: Het nieuwe digitale portaal voor de inning van havengelden kent aanloopproblemen.

Dia 11

Haven: Voorbereiding aanbesteding opwaarderen haveninfrastructuur voor grotere schepen gestart

De Europese CEF subsidie Twentekanalen van 11 miljoen is veiliggesteld door een extra bijdrage van 72 miljoen euro van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor de verbreding en verdieping van de Twentekanalen. Door de extra € 72 miljoen euro kan het project worden aanbesteed en kan ook Hengelo verder met de voorbereiding van de aanbesteding van de opwaardering van onze haveninfrastructuur.

Haven: Het nieuwe digitale portaal voor de inning van havengelden kent aanloopproblemen

Er is 1 januari een nieuwe digitaal portaal voor de inning van havengelden opgericht. Het nieuwe systeem signaleert de schepen automatisch via AIS signalering. Dit werkt goed, maar de registratiemodule die vervolgens moet zorgen voor de inning van de havengelden niet. Er wordt op met een nieuw bedrijf een nieuwe registratiemodule gebouwd.

Momenteel wordt er op de website vermeld dat de schippers zich moeten registreren via het adres info@portoftwente.com. Dit geeft extra werk en levert vertraging op bij de inning van de havengelden.

PROGRAMMA 3

ECONOMIE

- Herprogrammering bedrijventerreinen per saldo neutraal gehouden

Dia 12

Herprogrammering bedrijventerreinen per saldo neutraal gehouden

We hebben de herprogrammering bedrijventerreinen neutraal kunnen doorvoeren. Uit hoofde van de regionale programmeringsafspraken met de Provincie Overijssel is de gemeente Hengelo in evenwicht qua vraag en aanbod van bedrijventerreinen. Naast onze goede geografische positie in Twente en de structuur van ons bedrijfsleven is dit onder meer het resultaat van een jarenlange inzet op de kwaliteit van onze bedrijventerreinen.

PROGRAMMA 4

ONDERWIJS

- Nieuwe taak van het Regionaal Meld- en coördinatiepunt
- Minder vervoer nodig door daling van aantal leerlingen
- Nieuwe periode Onderwijs Achterstandenbeleid
- Locatiekeuze Attendiz gemaakt: Bandoengstraat
- Proces Integraal Huisvestingsprogramma Primair onderwijs opgestart

Dia 13

Nieuwe taak van het Regionaal Meld- en coördinatiepunt

Vanuit de Twentse belofte krijgen de gemeenten extra geld om de taak rondom registratie en monitoring van kwetsbare jongeren vorm te geven.

Minder vervoer nodig door daling van leerlingen

De algehele daling van het aantal leerlingen en het passend onderwijs zorgen er voor dat er een afname is van het aantal leerlingen dat naar het Speciaal Basisonderwijs of Speciaal Onderwijs gaan. Hierdoor zijn er dan ook minder kosten voor het vervoer van leerlingen.

Nieuwe periode Onderwijs Achterstandenbeleid

Vanaf 2019 is de nieuwe periode rond onderwijsachterstanden vanuit het Rijk gestart. Belangrijkste opdracht is dat er voor de peuters een uitbreiding moet plaatsvinden naar 16 uur per week Voor- en Vroegschoolse Educatie, tot nu 10 uur per week.

Locatiekeuze Attendiz

In maart is besloten om de locatie van het voormalige Gildecollege aan de Bandoengstraat aan te wijzen als locatie voor de bouw van de nieuwe school voor voortgezet speciaal onderwijs. Er is een samenwerkingsovereenkomst met Attendiz gesloten. De voorbereidingen zijn gestart.

Proces IHP opgestart

Het proces rondom het opstellen van een integraal huisvestingsplan voor het primair onderwijs is opgestart. Uit dit IHP volgt een uitvoeringsplan waarin voor de komende jaren duidelijk wordt wat de noodzakelijke investeringen in de onderwijshuisvesting zijn. (Zie ook Kadernota 2020 e.v.).

PROGRAMMA 5

SPORT, CULTUUR & RECREATIE

- Pentacollege en sportverenigingen blijven sportzaal Groot Driene gebruiken
- Intensief proces overdracht gebouw Schouwburg

Stand van zaken OYFO:

- Wilhelminaschool is verkocht
- Vierpartijenovereenkomst is ondertekend
- Extra zekerheidstelling is gerealiseerd
- Programma van Eisen op prijspeil 2019 wordt berekend

Dia 14

Pentacollege en sportverenigingen blijven sportzaal Groot Driene gebruiken

Sportzaal Groot Driene wordt langer gehuurd omdat Attendiz met haar Pentacollege nog gehuisvest in aan de Sportlaan Driene, voor alsnog voor 3 jaar tot de nieuwbouw is gerealiseerd.

Vanuit sport wordt de zaal na schooltijd en de avonden gebruikt door verschillende sportverenigingen.

Schouwburg

De gemeenteraad heeft aan het toekennen van extra middelen ten behoeve van de schouwburg voorwaarden gesteld. Een van die voorwaarden is het overdragen van het gebouw. De stichting Schouwburg heeft per brief in februari laten weten voornemens te zijn het gebouw over te dragen. Momenteel worden hierover nadere afspraken gemaakt. De Schouwburg heeft gevraagd om extra tijd om nader extern advies in te winnen.

Actuele stand van zaken OYFO

- OYFO heeft de Wilhelminaschool verkocht en gebruikt de opbrengst om de lening bij de gemeente af te lossen;
- de vierpartijenovereenkomst is door Hazemeijer, OYFO, Vrienden van BOEi en gemeente getekend;
- de extra zekerheidsstelling voor de gemeente is gerealiseerd;
- onderzocht wordt of het Programma van eisen moet worden aangepast op grond van een vergelijking van de beschikbare middelen met de raming van de verbouwkosten (anno 2019).

PROGRAMMA 5

SPORT, CULTUUR & RECREATIE

- Eigendom speeltuinen 't Vogelkwartier gaat naar Gemeente

Eikenprocessierups

- Op alle hotspots zijn de eiken behandeld met nematoden (aaltjes).
- Komende jaren zetten we in op meer biodiversiteit ter stimulering van de natuurlijke vijanden van de rups.
- Voorlopig geen nestkastjes in gemeentelijke bomen.

Droogteschade openbaar groen

- De gevolgen van de extreme droogte in 2018 zijn nog niet duidelijk.

Dia 15

Eigendom speeltuinen 't Vogelkwartier gaat naar Gemeente

Het bestuur van de Stichting Wijkcentrum 't Vogelkwartier heeft beslist de Stichting Wijkcentrum 't Vogelkwartier op te heffen. Het bestuur wil de eigendommen en het batig liquidatiesaldo overhevelen naar de gemeente. De Stichting Wijkcentrum 't Vogelkwartier was nog steeds verantwoordelijk voor het beheer van twee speeltuinen namelijk aan de **Leeuwerikstraat** en aan de **Cesar Franckstraat**. Het huidige bestuur vindt de verantwoordelijk voor beide speeltuinen te zwaar geworden en is er niet in geslaagd nieuwe bestuursleden te vinden.

Beide speeltuinen hebben een **grote achterstand in onderhoud**. Het bestuur van de stichting stelt het college voor om het grootste deel van het liquidatiesaldo te besteden aan herstelwerkzaamheden. Gildebor heeft hiervoor een offerte uitgebracht voor de herstelwerkzaamheden voor beide speeltuinen, inclusief het verwijderen en afvoeren van de afgekeurde toestellen en bodemherstel op de leeggevallen plekken. In de speeltuinen zullen daarnaast lege plekken vallen, omdat speeltoestellen zijn afgekeurd en niet meer te repareren. Gezien het feit dat de speeltuin op deze locatie in een grote behoefte voorziet, onder andere omdat hier ook kinderen uit de buurten Klein Driene en de Elsbeek spelen zal het financiële gat tussen de totale kosten voor herstel en vernieuwing en het liquidatiesaldo dat zal worden ontvangen worden gedekt uit de post "onvoorzien" ter grootte van € 28.300.

Eikenprocessierups

- Alle eiken op de hotspots (plekken waar veel mensen komen) zijn 2 x behandeld met nematoden. Dit zijn ongeveer 1.500 eiken.
- Komende jaren zetten we in op meer biodiversiteit, zodat het openbaar groen aantrekkelijk is voor de natuurlijke vijanden van de rups en de vlinder. Dat kan bijvoorbeeld door anders te maaien (ecologisch bermbeheer) en door nog juiste inheemse (vaste) planten of bomen aan te planten. Tot de natuurlijke vijanden behoren onder andere bepaalde insecten, spinnen, vleermuizen en diverse soorten vogels.
- Verschillende gemeenten in het land hangen als proef nestkasten op. De gemeente Hengelo volgt deze pilots met belangstelling en krijgt regelmatig de vraag of de gemeente ook mezenkasten gaat ophangen om de eikenprocessierupsen te bestrijden. Dat doen we (nog) niet, omdat:
 - Het nog niet bekend is of het ophangen van mezenkasten ook wezenlijk bijdraagt aan het verminderen van het aantal rupsen.
 - We niet willen dat er zomaar door iedereen gaten, schroeven en spijkers in gemeentelijke bomen worden geboord. Dit kan de gezondheid van de bomen aantasten. In de gemeentelijke Bomenverordening is daarom ook geregeld dat er zonder toestemming niets in gemeentelijke bomen opgehangen mag worden. Als het toch nodig is, moet dit professioneel gebeuren door bijvoorbeeld Gildebor. Dan weten we zeker dat de nestkasten op de juiste wijze en op een veilige manier opgehangen worden.

Droogteschade: 2018 was een extreem droog jaar. Het openbare groen heeft hieronder te lijden gehad. Hoe groot de omvang van de schade is, is nog niet duidelijk. Dit zal de komende groeiperiode duidelijk worden. Mogelijk leidt dit tot extra kosten. In de Tweede Beleidsrapportage 2019 komen we hierop terug.

PROGRAMMA 6

SOCIAAL DOMEIN

Twents ondersteuning model:

- Uitgaan van cliëntsituatie en te behalen resultaat
- Veel discussie met aanbieders
- Hogere tarieven

Abonnementstarief:

- Veel nieuwe aanmeldingen; maandelijks gemiddeld ruim 100 meer aanvragen dan in 2018

Laaggeletterdheid:

- Bij iedereen die een uitkering aanvraagt nemen we de taalmeter af.

Dia 16

Twents ondersteuning model

De eerste ervaringen met het nieuwe Twentse ondersteuningsmodel voor de inkoop van zorg en ondersteuning laten ons zien dat meer gekeken wordt naar de cliëntsituatie en dat het beschrijven van de te behalen resultaten de verwachtingen over en weer duidelijker maken. Maar het levert ook veel discussie op met aanbieders over de hoogte van uren/minuten en de gekozen ondersteuningsbehoefte. Er zijn veel verzoeken om aanpassing van indicaties en veel administratieve lasten.

Abonnementstarief

De invoering van het abonnementstarief heeft gezorgd voor een aanzuigende werking en dus een forse toename van het aantal aanmeldingen.

Maand	2018	2019
Januari	317	427
Februari	282	385
Maart	268	395
April	263	366

Ook zien we dat de wachtlijst hierdoor steeds langer wordt..

Taalmeter

Sinds eind 2018 nemen we bij iedereen die een uitkering aanvraagt de taalmeter af. Ruim de helft van de klanten scoort een onvoldoende en krijgt een passend aanbod om de taal te verbeteren.

PROGRAMMA 7

VOLKSGEZONDHEID & MILIEU

- Afval: het aantal keuze containers blijft stabiel.

Dia 17

Afval: het aantal keuze containers blijft stabiel

In het kader van het nieuwe afvalbeleid is er per juli 2018 een dekkend netwerk van ondergrondse verzamelcontainers en, voor wie dit wenst, een grijze container. Het aantal grijze containers is stabiel rond 3.800.

PROGRAMMA 8

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

- Wonen: Eind 2019 leveren we 250-300 woningen op.

Omgevingswet

- 'Week van de Omgevingswet' voor personeel georganiseerd.
- Plan van aanpak omgevingsvisie buitengebied vastgesteld.
- Juridische gevolgen Omgevingswet worden in kaart gebracht.
- Nulmeting in voorbereiding.

Dia 18

Wonen: eind 2019 leveren we 250-300 woningen op

In het woningbouwprogramma gaan we uit van de realisering van 2500 woningen in 10 jaar. 250-300 woningen ligt in lijn met ons woningbouwprogramma.

- Samen met de provincie Overijssel werken we aan een handelingsperspectief op bouwen en wonen in Hengelo;
- aan De Markttafel bespreken de marktpartijen en de gemeente de woningbouwmogelijkheden in Hart van Zuid en de directe omgeving;
- met Welbions werken we aan een perspectief voor de langere termijn voor behoud van een kwalitatief goede en minimale omvang van de sociale woningvoorraad.

Omgevingswet

In januari 2019 is het programma Omgevingswet van start gegaan. In het programmaplan, waarmee het college op 2 oktober 2019 heeft ingestemd, is beschreven welke inspanningen er geleverd zullen worden om op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt (verwacht 1 januari 2021) goed voorbereid en klaar te zijn om volgens (de bedoeling van) de nieuwe wet- en regelgeving te gaan werken. De stelselherziening Omgevingswet bestaat uit drie pijlers: de wet zelf, anders werken en het digitaal stelsel.

De start van het programma Omgevingswet is gemarkeerd met 'De Week van de Omgevingswet'. In deze week zijn verschillende lezingen, workshops en andere bijeenkomsten georganiseerd om bewustwording in onze organisatie te creëren over de impact van de Omgevingswet. Zo'n 140 collega's hebben aan onderdelen in deze week deelgenomen, een mooie opkomst waaruit betrokkenheid blijkt.

Er is begin 2019 niet alleen gewerkt aan bewustwording in de ambtelijke organisatie, maar ook bij raad en college. Er is uitgebreid met de raad besproken wat de komst van de Omgevingswet betekent voor de rol van de raad, waarna in februari het plan van aanpak voor de omgevingsvisie buitengebied door de raad is vastgesteld. Dit plan van aanpak wordt momenteel uitgevoerd. De eerste stappen bestaan uit het bepalen van het kader en het ophalen van de thema's door gesprekken met medewerkers, inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisatie en medeoverheden. Op korte termijn (verwacht in juni) neemt de raad een besluit over het kader waarbinnen het co-creatieproces zich zal afspelen. Met het college is een goed gesprek gevoerd over de volgende fase van de omgevingsvisie.

Door de drie teams van het programma Omgevingswet (Instrumenten, Organisatie en Digitalisering) worden momenteel de juridische gevolgen van de Omgevingswet en de betekenis daarvan voor de Hengelose verordeningen en beleidsregels in beeld gebracht. Daarbij wordt ook onderzocht of deregulering mogelijk is, maar uit een eerste globale inventarisatie blijkt dat de afgelopen jaren al is ingezet op vermindering van regels. Ook wordt op dit moment gewerkt aan een plan van aanpak waarin is beschreven hoe we komen tot een

opleidingsplan, een communicatieplan, bewustwording in de organisatie en nieuwe werkprocessen. Tenslotte wordt een nulmeting voorbereid waarin we in beeld brengen wat er moet gebeuren om aan te kunnen sluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet en hoe we onze data en informatiehuishouding klaar maken voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de volgende berap zal aan de hand van deze stappen worden beschreven hoe we ervoor staan.

PROGRAMMA 9

BESTUUR & ONDERSTEUNING

Actuele risico's Project renovatie Stadhuis/nieuwbouw Stadskantoor

- Bereikbaarheidsprobleem door meerdere binnenstad projecten
- Bouwtijd is verlengd
- Meerwerk is toegenomen
- Meer veiligheidsmaatregelen zijn nodig
- Prijsstijgingen

Dia 19

Bereikbaarheid

Projectplanning afgestemd met project 'Openbare ruimte en project 'Parkeren Kloosterhof'. Op dit moment sluiten de planningen op elkaar aan.

Bouwtijdverlenging

Zoals eerder gemeld hebben de uitvoerende partijen schade geleden omdat de gemeente de grond niet tijdig bouwrijp heeft opgeleverd. Daarnaast zijn er door de aannemer extra kosten gemaakt vanwege het bollenvloerincident "parkeergarage Eindhoven". Onderhandelingen over de afdoening bevinden zich in de laatste fase. Als gevolg van deze bouwtijdverlenging zijn ook externe adviseurs langer bij dit project betrokken.

Toename meerwerk

Nu de ruwbouw in het stadhuis is afgerond en het project in de fase van afwerking en inrichting terecht is gekomen blijkt steeds meer dat het bestek onvolledig en schraal is. En het feit dat in afwachting van de renovatie alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud is uitgevoerd. Talloze meerwerkopgaven hebben de post onvoorzien inmiddels uitgeput.

Veiligheidsissues

In het programma van eisen zijn veiligheidsmaatregelen zeer beperkt opgenomen. Anno 2019 stellen we vast dat dat ruim onvoldoende is. We hebben niet alleen te maken met steeds meer agressie van bezoekers jegens medewerkers maar ook met een sterk toegenomen (landelijk) dreigingsniveau. We zijn genoodzaakt het gebouw zorgvuldig te compartimenteren (gesloten deel en publiek deel). Daarnaast is aanrijbeveiliging noodzakelijk. Dat zijn onvermijdelijke – maar niet geraamde – kosten.

Excessieve prijsstijgingen

Prijzen zijn bij opdrachtverlening bevroren. Mochten de marktprijzen boven een bepaalde index komen zijn die in rekening te brengen bij opdrachtgever. Dat is nu nog niet het geval. De sterk gestegen marktprijzen zijn wel van toepassing bij het meerwerk. Al met al moeten we inmiddels rekening houden met een overschrijding van de geraamde bouwkosten. In de Tweede Beleidsrapportage 2019 kan die worden gekwantificeerd.

PROJECTEN

- Bodemverontreiniging Enschedesestraat: herkomst onduidelijk, wordt gedekt door bijdrage reserve bodemsanering.

Dia 20

Bodemverontreiniging Enschedesestraat

De werkzaamheden betreffen een sanering van een PCB-verontreiniging op het BM Jansenplein, deze worden meegenomen in het project Enschedesestraat. De herkomst/oorzaak van deze verontreiniging is onduidelijk. Deze verontreiniging konden we op basis van historische informatie niet verwachten. Deze saneringskosten komen in aanmerking voor een bijdrage uit reserve bodemsanering. Derhalve worden de kosten € 50.000 gedekt door een onttrekking uit de reserve bodemsanering.

BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

1 - 5

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

6

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

7 - 9

BUDGETTAIRE
ONTWIKKELINGEN

TOTAAL

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 1 - 5

Omschrijving afwijking	Eur * 1.000	V N	I S
▪ Saldo kermis is lager dan geraamd	65	N	I
▪ Extra middelen Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	79	V	I
▪ Daling aantallen leerlingenvervoer	65	V	I
▪ Meer uitgaven onderwijsachterstand (OAB)	941	N	S
▪ Extra rijksmiddelen onderwijsachterstand	941	V	S
▪ Minder huur en materiaalgebruik leegstaande scholen	17	V	I
▪ Lagere onttrekking reserve onderwijshuisvesting	17	N	I
▪ Bijramen huur- en schoonmaaklasten sporthallen	107	N	S
▪ Kleine afwijkingen	10	N	

Dia 22

Saldo kermis lager dan geraamd

Door werkzaamheden in de binnenstad zijn niet alle pleinen beschikbaar, daarnaast is de conjunctuur van kermissen achteruit gegaan. Dit zorgt voor een verlaging van inkomsten en deels ook voor een verlaging van uitgaven. Per saldo is er een nadeel van € 65.000.

Extra middelen RMC

Vanuit het programma de Twentse Belofte worden extra middelen beschikbaar gesteld voor de nieuwe taak die het RMC heeft gekregen, namelijk het registreren en monitoren van kwetsbare jongeren tussen de 16 en 23 jaar. Dit extra geld is beschikbaar gesteld voor 2019 en 2020. Deze middelen worden besteed voor de inzet van extra personeel, in de personeelsbegroting 2019 is hierop vooruitlopend al rekening mee gehouden met de te ontvangen extra middelen.

Leerlingenvervoer

Daling van het aantal leerlingen binnen het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs zorgt voor minder kosten voor het leerlingenvervoer.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanuit het Rijk krijgen we vanaf 2019 jaarlijks meer onderwijsachterstandenmiddelen door een nieuwe verdeelsleutel van OCW. Met het extra geld moeten wij vanaf 2020 een aanbod van 16 uur vroeg- en voorschoolse educatie(vve) per kind per week realiseren i.p.v. de huidige 10 uur per kind per week. Daarnaast moet vanaf 2022 elke vve locatie een nog nader te bepalen (voorstel 160 uur per groep) aantal uren een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst hebben. De extra middelen (€ 941.223) die worden ontvangen van het Rijk dienen te worden besteed aan bovenstaande taken en mogen niet ergens anders voor worden ingezet. Het bedrag wordt dus toegevoegd aan zowel de inkomsten als de uitgaven; wat deze ontwikkeling per saldo budgettair neutraal maakt.

Minder huurlasten en materiaalgebruik bij leegstaande scholen

Bij de leegstaande scholen hebben we als negatief effect minder huurlasten en geen materiaalgebruik (effect € 17.000). Dit effect wordt opgeheven door een lagere onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting, waardoor per saldo sprake is van een budgettair neutraal effect. Reden dat deze gerapporteerd wordt betreft de mutatie op de reserve.

Bijramen huur- en schoonmaaklasten

Het effect wordt voornamelijk veroorzaakt door sportzaal Groot Driene. Deze sportzaal is eigendom van een projectontwikkelaar en is tijdelijk (tot 2023) gehuurd door de gemeente voor de huisvesting van bewegingsonderwijs van het Pentacollege van Attendiz. Het aantal uren bewegingsonderwijs neemt af door o.a. een daling van het leerlingenaantal en uiteindelijk zal door nieuwbouw van de school voor

speciaal onderwijs de sportzaal helemaal niet meer nodig zijn. Naar verwachting kan de huur van Groot Driene per 2023 worden opgezegd. Daarnaast is er een effect in 2019 doordat niet was voorzien in en dus niet was begroot, de huur- en schoonmaaklasten van Groot Driene en een aantal andere sporthallen. Middels dit voorstel gebeurt dit nu alsnog, de effecten voor 2020 en verder zijn meegenomen in de Kadernota.

Kleine afwijkingen

- De werkelijke bijdrage aan de Regionale Brandweer wijkt marginaal af van de begrote bijdrage (15V).
- Kosten Prorail (15N): de kosten voor het hebben van overwegen welke wij voldoen aan Prorail zijn niet meer in lijn met de begroting, dit betreft een bestaand contract met niet beïnvloedbare kosten. Is tevens meegenomen in de Kadernota 2020-2023.
- Elektriciteitskosten openbare verlichting (25V): de werkelijke kosten vallen lager uit dan begroot. De contractbeheerder kan hier geen duidelijke oorzaak voor geven.
- Subsidie duurzaam veilig (22N): de werkelijke subsidie valt lager uit dan opgenomen in begroting door een vermindering van subsidiabele kosten
- Markt (25N): de warenmarkt kent lagere baten dan begroot door een teruglopend aantal standhouders. Daarnaast zijn er hogere lasten voor onder meer schoonmaak (oude bezuinigingstaakstelling blijkt niet haalbaar) en stroomvoorzieningen.
- BIZ (0): de ontvangen bijdragen voor de Bedrijven Investerings Zone zijn lager dan begroot door lagere WOZ-waarden. Aangezien de uitgaven gebaseerd worden op de inkomsten is er per saldo sprake van een budgettair neutraal effect.
- Correctie index onderhoudslasten Schouwburg (8V)
- Effecten uit huur en verhuur van diverse sportparken (4V).
- Gevolgen eigendom 2 speeltuinen terug naar gemeente (0)

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 6

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N	I S
▪ Er wordt meer ingezet op innovatie en preventie om tekorten in WMO en jeugdhulp terug te dringen.	453	N	I
▪ Onttrekking middelen uit Reserve Sociaal Domein	453	V	I
▪ Opheffen taakstelling lobby inkomsten	2.000	N	I
▪ Onttrekking Algemene reserve (eerdere bijdrage Fonds Tekortgemeenten) voor taakstelling Lobby	2.000	V	I
▪ Kinderopvang wordt vaker ingezet.	56	N	S

Dia 23

Denktank innovatie – inzet middelen ‘reserve Sociaal Domein’ voor € 453.000 - budgettair neutraal

Op basis van besprekingen tijdens de aftrapbijeenkomst kadernota op 13 maart jl. hebben wij geconcludeerd dat innovatie en preventie breed worden gezien als belangrijke elementen om de tekorten in de wmo en jeugdhulp terug te brengen, waarbij uitgesproken is dat de kosten voor de baten uit gaan. Voorgesteld wordt daarom om € 2,4 miljoen (jaarschijf 2019 € 453.000) van de middelen uit het fonds tekortgemeenten te reserveren voor innovatie en preventie. Innovatie zoals bedoeld in maatregelenpakket 3 uit het interventieprogramma en zoals beoogd met de instelling van een Taskforce en denktank enerzijds en inzet op het voorkomen van zorg en ondersteuning anderzijds. Deze middelen zullen worden ingezet op basis van businesscases en goedkeuring door het college.

Interventieplan – inzet middelen ‘reserve Sociaal Domein’ voor € 2.000.000 begrote extra lobby inkomsten - budgettair neutraal

Verder is, zoals bekend, eenmalig € 8,4 mln ontvangen uit de zgn stroppenpot voor het sociaal domein. Deze middelen zijn voorlopig gedoteerd aan de algemene reserve, met specifieke bestemming ‘sociaal domein’. In het interventieprogramma is ter dekking van het tekort in het sociaal domein rekening met structureel € 2 mln extra inkomsten als gevolg van Lobby. In deze beleidsrapportage wordt voorgesteld om voor 2019 € 2mln van de bijdrage uit de stroppenpot in te zetten ter dekking van de begrote € 2 miljoen extra lobby inkomsten.

Kinderopvang – € 56.000 nadeel

Het budget voor Sociaal Medische Indicatie is al een aantal jaren ontoereikend. De regeling is steeds bekender geworden en het aantal klanten is flink toegenomen (van 35 in 2005 naar 80 in 2018). Er wordt vaker gekozen voor de inzet van kinderopvang op basis van SMI in plaats van een duurdere, vaak voor het kind meer ingrijpende, oplossing vanuit Jeugd en Gezin (bijvoorbeeld pleeggezin). Daardoor is sprake van een tekort van € 150.000. Dit tekort kan worden opgevangen door enerzijds een bezuiniging van € 34.000 op het doelgroepenbeleid en anderzijds door een bezuiniging van € 60.000 op het budget kinderopvang vanuit het P-Budget. Deze laatste wordt niet aangewend.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 6

Omschrijving afwijking

	Eur *1.000	V N	I S
▪ Het aantal bijstandsgerechtigden blijft dalen.	590	V	S
▪ Er wordt vaker loonkostensubsidie ingezet.	397	N	S
▪ Er zijn minder re-integratietrajecten bij Post NL.	363	V	S
▪ Minder cliënten komen in aanmerking voor beschermingsbewind.	79	V	S

Dia 24

Bijstandsverlening € 590.000 voordeel

In april heeft het Rijk het BUIG budget voor 2019, als gevolg van met name het dalende aantal bijstandsgerechtigden, neerwaarts bijgesteld. Het effect voor Hengelo bedraagt € 1.251.000. Het aantal Hengelose bijstandsgerechtigden is in 2018 fors afgenomen, waardoor ook de uitgaven fors zijn gedaald. Voor 2019 is het effect van de daling van de bijstandsuitgaven € 2.041.000. Tenslotte verwachten we dat de vorderingen op bijstandsccliënten dit jaar € 200.000 minder zullen bedragen, gezien het dalende bijstandsbestand.

Loonkostensubsidies € 397.000 nadeel

Bij een aantal bijstandsgerechtigden blijkt na onderzoek dat zij als gevolg van in de persoon gelegen factoren niet in staat zijn het volledige minimumloon te verdienen. Om hen toch te kunnen plaatsen op een arbeidsplek bij een reguliere werkgever, wordt een loonkostensubsidie ingezet. De werkgever wordt daarbij gecompenseerd voor het deel van het minimumloon dat de klant niet zelf kan verdienen. De verwachting is dat het bedrag aan loonkostensubsidie in 2019 met € 397.000 zal toenemen.

PostNL € 363.000 voordeel

Als gevolg van het in de afgelopen jaren dalende bijstandsbestand is het aantal geschikte klanten dat aangemeld kan worden voor een re-integratietraject bij PostNL afgenomen. Door het verminderde aantal bijstandsgerechtigden dat een re-integratietraject volgt bij PostNL zijn zowel de inkomsten als de uitgaven gedaald. Per saldo een voordeel van afgerond € 363.000.

Beschermingsbewind € 79.000 voordeel

De Stadsbank regelt voor vele inwoners het beschermingsbewind. De kosten hiervan werden via een maandelijkse totaalfactuur betaald door de gemeente. Vanaf 1-1-2019 vraagt de Stadsbank voor individuele cliënt individuele bijzondere bijstand aan. De al bestaande cliënten zijn zoveel mogelijk via verkorte procedures in het laatste kwartaal van 2018 omgezet. De besparing komt doordat er meerdere cliënten bleken te zijn met hoger inkomen of vermogen, waardoor ze niet (meer) in aanmerking komen voor een vergoeding. Daarnaast loopt het aantal Hengelose cliënten bij de Stadsbank iets terug.

De kantonrechter in Almelo heeft eind mei een organisatie ontslagen als bewindvoerder of mentor. Bij deze organisatie waren ongeveer 80 Hengelose klanten. Deze zullen bij een andere bewindvoerder moeten worden ondergebracht. Dit kan leiden tot extra kosten voor klanten en mogelijk de gemeente. Dat zou kunnen betekenen dat het verwachte voordeel vervalt.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 6

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N	I S
▪ Het aantal bijstandsuitkeringen levensonderhoud zelfstandigen en bedrijfskredieten is bijgesteld.	103	N	S
▪ Nog niet alle plekken nieuw beschut worden ingevuld en begroting wordt in lijn gebracht met Lumpsum financiering SWB.	144	V	S
▪ Subsidie van provincie voor project Kwetsbare Jongeren	100	V	I
▪ Activiteiten project Kwetsbare Jongeren	100	N	I

Dia 25

ROZ € 103.000 nadeel

Een nadeel van € 131.000 wordt veroorzaakt door bijstelling bijstandsuitkeringen levensonderhoud gevestigde zelfstandigen en bedrijfskredieten op basis van realisatie voorgaande jaren enerzijds en anderzijds door het afschaffen van de normbaat voor de berekening van de rijksvergoeding.

Daarnaast is sprake van een voordeel van € 28.000 op overige autonome ontwikkelingen, door bijstellingen op basis van realisatie voorgaande jaren.

Participatiewet trajecten € 144.000 voordeel

Het budget voor begeleidingskosten nieuw beschut wordt verlaagd met € 89.000 met als reden dat nog niet alle beschikbare plekken nieuw beschut worden ingevuld.

Door het budget voor participatiewet trajecten SWB met € 55.000 te verlagen wordt de begroting in overeenstemming gebracht met de Lumpsum financiering aan de SWB.

Flankerend beleid - budgettair neutraal

De provincie Overijssel heeft een bedrag van max. € 100.000 toegekend aan de gemeente Hengelo voor het project Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Het betreft een subsidie voor 40 leer-werktrajecten in het kader van de subsidieregeling 1000 kansen voor kwetsbare groepen (te weten 10 leerwerktrajecten voor kwetsbare jongeren (tussen 16 en 27 jaar) en 30 leerwerktrajecten voor kwetsbare ouderen (van 55 jaar en ouder)) op de arbeidsmarkt. De projectperiode loopt van 19 juli 2018 tot en met 1 maart 2020.

De kosten per traject betreffen de kosten van scholing (max. € 1.500) en de kosten van begeleiding (max. € 3.600). De subsidie is per traject bepaald op 50 % van de kosten met een maximum van € 2.500.

Indien er minder trajecten zijn uitgevoerd of minder kosten zijn gemaakt, dient het resterende deel weer naar de provincie Overijssel te worden teruggestort.

Aan de raad wordt goedkeuring gevraagd om de kosten van scholing en begeleiding van kwetsbare jongeren en ouderen te maken zodat de toegekende subsidie kan worden aangewend.

PROGRAMMA 6

Eur *1.000	V	I
	N	S

- 780 V S

- 2.540 N S

Dia 26

Maatwerkvoorzieningen en – dienstverlening 18+ (WMO) € 780.000 voordeel

Dit bedrag omvat de volgende mutaties:

- Structureel voordeel ad € 1.541.000, gesignaleerd vanuit het jaarwerk 2018. De kosten voor de volgende zorgvormen/voorzieningen waren per saldo lager dan we in 2018 raamden. We voorzien dat deze voordelen een structureel karakter hebben:
 - Huishoudelijke ondersteuning: € 850.000 V
 - PGB: € 410.000 V
 - Woonvoorzieningen: € 200.000 V
 - Vervoer: € 340.000 V
 - Begeleiding & Behandeling: € 245.000 N
 - Overige : € 14.000 N
- Ook houden we rekening met de aanzuigende werking van het abonnementstarief. We voorzien dat de kosten voor met name huishoudelijke ondersteuning ten gevolge hiervan met € 750.000 zullen toenemen.
- Tevens hebben we nog € 100.000 geraamd voor het vorig jaar opgerichte Mobiliteitslab Vervoer.
- In de septembercirculaire is aangekondigd dat we € 128.000 minder rijksbijdrage zullen ontvangen, hetgeen we nog moesten verwerken;
- We verwachten via de meicirculaire € 517.000 te zullen ontvangen. Of correct gezegd: vorig jaar werd in de meicirculaire een min-post opgenomen op de rijksbijdrage met als omschrijving 'correctiefactor voor nominale ontwikkelingen'. Uit recente berichtgeving hebben we vernomen dat deze correctie met de komende meicirculaire teruggedraaid gaat worden.
- Het interventieprogramma werpt zijn vruchten af. De PGB kosten zijn structureel afgenomen. We kunnen als gevolg hiervan € 150.000 in mindering brengen op de stelpost 'nog in te vullen maatregelen wmo'. Dit effect is budgettair neutraal.
- Zoals ook aangegeven in de 'stand van zaken brief Interventieprogramma Sociaal Domein', hebben zich na een promotiecampagne in december 2018 weer veel nieuwe cliënten aangemeld voor de collectieve zorgverzekering. Hierdoor kan deze interventiemaatregel ad € 200.000 in 2019 helaas niet gerealiseerd worden.
- Tenslotte zijn er nog een aantal kleine ontwikkelingen/ mutaties waar we rekening mee houden, waaronder de afschaffing van het regresrecht door de VNG. Totaal € 101.000 nadelig effect.

Maatwerkdienstverlening 18- en geëscaleerde zorg 18- (Jeugd) - € 2.540.000 nadeel

Dit bedrag omvat de volgende mutaties:

- Structureel nadeel ad € 1.502.000, gesignaleerd vanuit het jaarwerk 2018. De kosten voor de volgende zorgvormen/voorzieningen waren per saldo hoger dan we in 2018 raamden. We voorzien dat de volgende nadelen een structureel karakter hebben:

- Gesloten Jeugdzorg: € 290.000
- GGZ: € 343.000
- Begeleiding & Behandeling: € 869.000
- We zien dat het interventieplan zijn vruchten begint af te werpen: de verblijfskosten zijn structureel met een bedrag van € 1.070.000 afgenomen. Hiermee verlagen we de stelpost 'nog in te vullen interventie maatregelen', waardoor deze mutatie een budgettair neutraal karakter heeft.
- We houden rekening met de verhoging van de leeftijd pleegzorg van 18 naar 21 jaar. Dit heeft een nadelig effect ad € 122.000 in 2019.
- Via de septembercirculaire 2018 was de rijksbijdrage voor jeugd in de jaarschijf 2019 verlaagd met € 96.000, welke financieel nog verwerkt moest worden.
- We verwachten via de meicirculaire 2019 € 423.000 te zullen ontvangen. Of correct gezegd: vorig jaar werd in de meicirculaire een minpost opgenomen op de rijksbijdrage met als omschrijving 'correctiefactor voor nominale ontwikkelingen'. Uit recente berichtgeving hebben we vernomen dat deze correctie met de komende meicirculaire teruggedraaid gaat worden.
- Ten tijde van het opstellen van de notitie Ondersteuning en Zorg gingen we ervan uit dat we via een nieuwe aanbesteding/ inkoop € 700.000 konden besparen op de jeugdzorg taken. We realiseren ons nu dat dit niet realiseerbaar is. Daarom wordt deze besparingsmaatregel teruggedraaid.
- Sterker nog, de nieuwe contracten voor Gesloten Jeugdzorg en Beschikbaarheidsvoorzieningen laten reeds een toename van de kosten zien voor een totaalbedrag van € 538.000 in 2019. Ten slotte nog enkele kleine mutaties voor totaal € 5.000 nadelig.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 6

Omschrijving afwijking	Eur *1.000	V N	I S
▪ Extra middelen van rijk en provincie statushouders	137	V	I
▪ Activiteiten vanuit extra middelen statushouders	137	N	I
▪ Extra inhuur personeel	697	N	I
▪ Overige kleine wijzigingen	48	V	I

Dia 27

Inburgering - budgettair neutraal

De gemeente krijgt van het rijk extra middelen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Voor 2019 verwachten we via de meicirculaire € 137.000 te ontvangen. Het aantal statushouders is vanaf 2015 sterk toegenomen. De gemeente Hengelo zet sterk in op integratie van deze nieuwe inwoners via onder andere de participatieverklaring en begeleiding naar werk. Onlangs is door het college het bestedingsplan van de middelen voor de jaarschijf 2019 vastgesteld. Hierin wordt ook al ingespeeld op de wijzigingen die minister Koolmees heeft aangekondigd en die vanaf 2021 ingaan. Dit door onder andere een aantal klantmanagers specifiek in te zetten op deze doelgroep. Ook de resterende middelen van 2018 (€ 139.000), welke onlangs door de raad via budgetoverheveling zijn toegewezen aan maatschappelijke begeleiding 2019 worden via het bestedingsplan aangewend. Tenslotte wordt rekening gehouden met een bijdrage van de gemeenten Borne en Haaksbergen voor € 55.000. De totale kosten bedragen naar verwachting € 332.000. Voor meer informatie wordt korthedshalve verwezen naar collegezaak 2346725.

De provincie Overijssel heeft een bedrag van max. € 250.000 toegekend aan de gemeente Hengelo voor het project Statushouders naar de arbeidsmarkt. Het betreft een subsidie voor 100 leer-werktrajecten in het kader van de subsidieregeling 1000 kansen voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. De projectperiode loopt van 10 juli 2018 tot en met 31 december 2019. De subsidie voor de 100 leerwerktrajecten is aangevraagd door de gemeente Hengelo maar is bestemd voor trajecten van alle 14 regionale gemeenten. De subsidie is per traject bepaald op 50 % van de kosten met een maximum van € 2.500.

Voor Hengelo (inclusief Borne en Haaksbergen) zijn 20 leerwerktrajecten geraamd. Dus voor ons bedraagt het subsidiebedrag € 50.000. De overige gelden worden doorbetaald aan de andere gemeenten zodra zij kunnen aantonen dat er trajecten zijn uitgevoerd die voldoen aan de voorwaarden die de provincie Overijssel daaraan heeft gesteld.

Extra inhuur personeel € 700.000 nadeel

De extra inhuur is mede het gevolg van wijzigingen in 2019: i) met ingang van 1 januari 2019 wordt zorg en ondersteuning verleend met behulp van het nieuwe inkoopmodel en ii) gemeenten hebben te maken met de intrede van het zgn. abonnementstarief. Hierdoor verandert de systematiek van de eigen bijdrage voor de gemeentelijke hulp, zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor deze intrede werd gekeken naar inkomen of vermogen bij de berekening van de eigen bijdrage. Gevolg van het abonnementstarief is dat een eigen bijdrage van maximaal € 17,50 per 4 weken geldt, ongeacht de zorgvraag.

Er zijn op dit moment 28% meer meldingen Wmo in 2019 binnengekomen dan in 2018. Daarnaast zullen er ten gevolge van het inkoopmodel 2000 herindicaties moeten worden gedaan in 2019. Ook zijn de administratieve lasten fors meer geworden en hebben wij eindeloze discussies met aanbieders over de inzet van zorg. Om de groeiende wachtlijsten niet verder op te laten lopen is (veel) extra tijdelijk personeel noodzakelijk.

Overige kleine wijzigingen € 48.000 voordeel

Daarnaast worden via deze beleidsrapportage enige kleine mutaties verwerkt, welke meegenomen zullen worden in een verzamelwijziging.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 7 - 9

Omschrijving afwijking	Eur * 1.000	V N	I S
▪ Schommelingen in de afvalbegroting	79	N	S
▪ Hierdoor hogere onttrekking uit de voorziening	79	V	S
▪ De bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente is hoger dan geraamd	334	N	S
▪ Uitvoeringsagenda 2019 programma binnenstad voor € 250.000 van stelpost (9) naar exploitatie (8)	0		I
• Extra kosten Arbo a.g.v. nieuwe leverancier	40	N	S
• Regio Twente vraagt hogere bijdrage 2019	52	N	S
• Regio Twente belast negatief rekeningresultaat 2018 door	35	N	I
• Hogere overheadlasten sector Sociaal	50	N	S
• Kleine afwijkingen	69	N	S

Dia 28

Schommelingen in de afvalbegroting leiden tot een hogere onttrekking uit de voorziening

Aan de inkomstenkant is er een voordeel op stortkosten (weegbrug afvalbrengpunt) van € 150.000 voor Hengelo en Borne tezamen en een nadeel in verband met onjuist geraamde heffing van € 37.000 voor grof tuinafval. Aan de uitgavenkant is er een nadeel (€ 120.000) door hogere leasekosten van ondergrondse containers doordat de locatie en aantallen ondergrondse containers vorig jaar meermaals zijn bijgesteld, het nu geraamde leasebedrag blijkt daardoor te laag begroot. Ook is er een nadeel (€ 72.000) doordat er kosten gemaakt moeten worden voor inzet van een extra toezichthouder op afvaldump. De afvalbegroting is een gesloten circuit, nadelen ten opzichte van de begroting worden onttrokken uit de voorziening afval en voordelen ten opzichte van de begroting worden toegevoegd aan de voorziening afval. In dit geval is er per saldo een nadeel van € 79.000 wat wordt onttrokken uit de voorziening afval.

De bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente is hoger dan geraamd

De in onze begroting opgenomen bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente (ODT) is opgebouwd uit de personeelslasten van de ingebrachte formatie, bestaande bijdrage aan de Regionale uitvoeringsdienst Twente (RUD) en ontvangen gelden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving vanuit het Rijk. De werkelijke bijdrage aan de ODT is aanzienlijk hoger door onder meer de verdeelsystematiek van de overhead waarover nu nog een discussie loopt. Deze ontwikkeling is ook meegenomen in de Kadernota 2020-2023. Naast de hogere bijdrage is er ook een nadeel vanuit de afrekening van de kosten van het Sociaal Plan voor 2019. Als het verdeelmodel alsnog wordt aangepast kunnen de hier gerapporteerde nadelen nog een positieve wending krijgen en worden de effecten in de 2^e Beleidsrapportage gemeld.

Uitvoeringsagenda 2019 programma binnenstad verwerkt

In de informele bijeenkomst met de Raad op 16 april zijn de activiteiten voor dit jaar toegelicht. In deze begrotingswijziging is dit technisch verwerkt en is tevens het in de kadernota 2019 beschikbaar gestelde bedrag van EUR 250.000 voor uitvoering van dit plan overgeheveld van stelpost (programma 9) naar programma 8.

Extra Kosten Arbo

Per 1 april zijn we overgegaan naar een andere Arbodienst, omdat Arbo Unie het contract eenzijdig heeft opgezegd. Dit heeft tot gevolg dat de kosten van de arbodienstverlening € 40.000 hoger wordt, dan geraamd.

Bijdrage Regio Twente

Regio Twente heeft besloten om meer in te zetten op o.a. toeristische promotie en duurzame gezinsvormen. Hiervoor heeft het Algemeen Bestuur begrotingswijzigingen aangenomen, die effect hebben op de bijdrage van gemeenten (€ 52.000 N). Daarnaast wordt een aanvullende bijdrage gevraagd, omdat het rekeningresultaat 2018 negatief was (€ 35.000 N).

Overhead sociaal

Het betreft hier kosten die structureel gemaakt worden en waarvoor geen dekking is. Denk hierbij aan: kosten voor tolken en onderzoeken naar vermogensonderzoek in het buitenland. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid voor onze inwoners om bij een klacht de Overijsselse Ombudsman in te schakelen.

Kleine afwijkingen

- Reclame-inkomsten (€ 25.000 N): Als gevolg van aanbestedingsresultaten lichtbakken zijn er structureel minder inkomsten voor buitenreclame. Dit is ook meegenomen in het Financieel Perspectief 2020-2023
- Fiscale naheffing (€ 10.000 N): Als gevolg van moeilijkheden rondom het opleggen van naheffingsaanslagen op buitenlandse kentekens
- Algemene uitkering (€ 34.000 N): Op basis van de definitief vastgestelde bijstandsontvangers bij de jaarrekening 2018 is de algemene uitkering licht neerwaarts bijgesteld. Dit was bij de decembercirculaire nog niet bekend en dit is tevens verwerkt in de kadernota 2020-2023.

BUDGETTAIRE EFFECTEN

PROGRAMMA 7-9

Omschrijving afwijking

	Eur * 1.000	V N	I S
▪ Bijdrage bodemsanering Enschedesestraat	50	N	I
▪ Onttrekking bijdrage aan Reserve bodemsanering	50	V	I
▪ Hogere dividend uitkeringen ontvangen van verbonden partijen waarin we deelnemen	485	V	I
▪ We konden nog profiteren van de lage rentemarkt en verwachten lagere afschrijvingslasten	550	V	S

Totaal saldo € 1.369.000 nadelig

Dia 29

Bodemsanering

De bijdrage bodemsanering Enschedesestraat is neutraal na een onttrekking uit de reserve bodemsanering.

Dividend

We hebben een hoger dividend ontvangen, dan begroot van BNG Bank (€ 212.000 V), van Twence (€ 280.000 V). Overige aandeelhouderschappen: € 7.000 N.

Afschrijving / rente

Uit een eerste globale analyse van de rente en afschrijvingslasten in 2019 komt een voordeel van circa € 550.000. De oorzaak is 2-ledig. Enerzijds doordat de rente nog steeds extreem laag is, anderzijds doordat er in 2018 geplande investeringen zijn doorgeschoven naar 2019. Bij de 2e beleidsrapportage zal een nadere analyse plaatsvinden m.b.t. de rente en afschrijvingslasten 2019.

BUDGETTAIRE TOTALEN

In € x 1.000

Soort mutatie	Beleids- begroting 2019	Wijzi- gingen 2019	Gewijzigde begroting voor 1 ^e beleids- rapportage	Effecten 1 ^e beleids- rapportage	Gewijzigde begroting 2019
Baten	290.034	-243	289.791	1.431	291.222
Lasten	292.801	1.777	294.578	5.286	299.864
Saldo voor reserves	-2.767	-2.020	-4.787	-3.855	-8.642
Reserve mutaties	2.800	1.984	4.784	2.486	7.270
Saldo totaal	33	-36	-3	-1.369	-1.372

Dia 30

Kolom 2: de beleidsbegroting 2019 zijn de in nov 2018 vastgestelde cijfers.

Kolom 3: de wijzigingen 2019 betreffen tussentijdse wijzigingen via raadsvoorstellen.

Kolom 4: het totaal begroot 2019 t/m heden.

Kolom 5: de effecten van deze beleidsrapportage conform de door de raad vast te stellen begrotingswijziging.

Kolom 6: de bijgestelde begroting indien wordt besloten om de begrotingswijziging bij deze beleidsbegroting vast te stellen.

BESLUITVORMINGSTRAJECT

Politieke markt 11 juni 2019

- Van de presentatie/discussie worden audio-opnames gemaakt
- De presentatie is vooraf beschikbaar voor raadsleden
- De raad wordt voorgesteld de begrotingswijziging vast te stellen

Raadsvergadering 25 juni 2019

- Besluitvorming

BIJLAGE 1 OVERZICHT FINANCIËLE AFWIJKINGEN PROGRAMMA'S

Programma	Budgettaire effecten 1 ^e berap 2019 Toelichting	Afwijking (x1.000) (+ = voordeel) (- = nadeel)
3	Kermis <u>Saldo kermis lager dan geraamd</u> : Door werkzaamheden in de binnenstad zijn niet alle pleinen beschikbaar, daarnaast is de conjunctuur van kermissen achteruit gegaan. Dit zorgt voor een verlaging van inkomsten en deels ook voor een verlaging van uitgaven. Per saldo is er een nadeel van € 65.000.	-65
4	RMC <u>Extra middelen RMC</u> : Vanuit het programma de Twentse Belofte worden extra middelen beschikbaar gesteld voor de nieuwe taak die het RMC heeft gekregen, namelijk het registreren en monitoren van kwetsbare jongeren tussen de 16 en 23 jaar. Dit extra geld is beschikbaar gesteld voor 2019 en 2020. Deze middelen worden besteed voor de inzet van extra personeel, in de personeelsbegroting 2019 is hierop vooruitlopend al rekening mee gehouden met de te ontvangen extra middelen.	+79
4	Leerlingenvervoer Daling van het aantal leerlingen binnen het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs zorgt voor minder kosten voor het leerlingvervoer.	+65
4	Onderwijsachterstandenbeleid Vanuit het Rijk krijgen we vanaf 2019 jaarlijks meer onderwijsachterstandenmiddelen door een nieuwe verdeelsleutel van OCW. Met het extra geld moeten wij vanaf 2020 een aanbod van 16 uur vroeg- en voorschoolse educatie(vve) per kind per week realiseren i.p.v. de huidige 10 uur per kind per week. Daarnaast moet vanaf 2022 elke vve locatie een nog nader te bepalen (voorstel 160 uur per groep) aantal uren een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst hebben. De extra middelen (€ 941.223) die worden ontvangen van het Rijk dienen te worden besteed aan bovenstaande taken en mogen niet ergens anders voor worden ingezet. Het bedrag wordt dus toegevoegd aan zowel de inkomsten als de uitgaven; wat deze ontwikkeling per saldo budgettair neutraal maakt	Bn (-941 en +941)
5	Onderwijs <u>Minder huuropbrengsten en materiaalgebruik bij leegstaande scholen</u> : Bij de leegstaande scholen hebben we als negatief effect minder huuropbrengsten en materiaalgebruik (effect € 17.000). Dit effect wordt opgeheven door een lagere onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting, waardoor per saldo sprake is van een budgettair neutraal effect. Reden dat deze gerapporteerd wordt betreft de mutatie op de reserve.	Bn (-17 en +17)
5	Sporthallen <u>Bijramen huur- en schoonmaaklasten</u> : Het effect wordt voornamelijk veroorzaakt door sportzaal Groot Driene. Deze sportzaal is eigendom van een projectontwikkelaar en is tijdelijk (tot 2023) gehuurd door de gemeente voor de huisvesting van bewegingsonderwijs van het Pentacollege van Attendiz. Het aantal uren bewegingsonderwijs neemt af door o.a. een daling van het leerlingenaantal en uiteindelijk zal door nieuwbouw van de school voor speciaal onderwijs de sportzaal helemaal niet meer nodig zijn. Naar verwachting kan de huur van Groot Driene per 2023 worden opgezegd. Daarnaast is er een effect in 2019 doordat niet was voorzien in en dus niet was begroot, de huur- en schoonmaaklasten van Groot Driene en een aantal andere sporthallen. Middels dit voorstel gebeurt dit nu alsnog, de effecten voor 2020 en verder zijn meegenomen in de Kadernota.	-107
1-5	Kleine afwijkingen - De werkelijke bijdrage aan de Regionale Brandweer wijkt marginaal af van de begrote bijdrage (15) - Kosten Prorail (15N): De kosten voor het hebben van overwegen welke wij voldoen aan Prorail zijn niet meer in lijn met de begroting, dit betreft een bestaand contract met niet beïnvloedbare kosten. Is tevens meegenomen in de Kadernota 2020-2023. - Electriciteitskosten openbare verlichting (25V): De werkelijke kosten vallen lager uit dan begroot. De contractbeheerder kan hier geen duidelijke oorzaak voor geven. - Subsidie duurzaam veilig (22N): de werkelijke subsidie valt lager uit dan opgenomen in begroting door een vermindering van subsidiabele kosten - Markt (25N): De warenmarkt kent lagere baten dan begroot door een teruglopend aantal standhouders. Daarnaast zijn er hogere lasten voor onder meer schoonmaak (oude bezuinigingstaakstelling blijkt niet haalbaar) en stroomvoorzieningen. - BIZ (0): De ontvangen bijdragen voor de Bedrijven Investerings Zone zijn lager dan begroot door lagere WOZ-waarden. Aangezien de uitgaven gebaseerd	-10

	worden op de inkomsten is er per saldo sprake van een budgettair neutraal effect. - Correctie index onderhoudslasten Schouwburg (8V) - Effecten uit huur en verhuur van diverse sportparken (4V). - Gevolgen eigendom 2 speeltuinen terug naar gemeente (0)	
6	Sociaal domein – Jeugd & WMO <u>Denktank innovatie – inzet middelen ‘reserve Sociaal Domein’ voor € 453.000 - budgettair neutraal</u> Op basis van besprekingen tijdens de aftrapbijeenkomst kadernota op 13 maart jl. hebben wij geconcludeerd dat innovatie en preventie breed worden gezien als belangrijke elementen om de tekorten in de wmo en jeugdhulp terug te brengen, waarbij uitgesproken is dat de kosten voor de baten uit gaan. Voorgesteld wordt daarom om € 2,4 mln (jaarschijf 2019 € 453.000) van de middelen uit het fonds tekortgemeenten te reserveren voor innovatie en preventie. Innovatie zoals bedoeld in maatregelenpakket 3 uit het interventieprogramma en zoals beoogd met de instelling van een Taskforce en denktank enerzijds en inzet op het voorkomen van zorg en ondersteuning anderzijds. Deze middelen zullen worden ingezet op basis van businesscases en goedkeuring door het college.	Bn (-453 en +453)
6	Sociaal domein – Jeugd & WMO <u>Interventieplan – inzet middelen ‘reserve Sociaal Domein’ voor € 2.000.000 begrote extra lobby inkomsten - budgettair neutraal</u> Verder is, zoals bekend, eenmalig € 8,4 mln ontvangen uit de zgn stroppenpot voor het sociaal domein. Deze middelen zijn voorlopig gedoteerd aan de algemene reserve, met specifieke bestemming ‘sociaal domein’. In het interventieprogramma is ter dekking van het tekort in het sociaal domein rekening met structureel € 2 mln extra inkomsten als gevolg van Lobby. In deze beleidsrapportage wordt voorgesteld om voor 2019 € 2mln van de bijdrage uit de stroppenpot in te zetten ter dekking van de begrote € 2 mln extra lobby inkomsten.	Bn (-2.000 en + 2.000)
6	Kinderopvang Het budget voor Sociaal Medische Indicatie is al een aantal jaren ontoereikend. De regeling is steeds bekender geworden en het aantal klanten is flink toegenomen (van 35 in 2005 naar 80 in 2018). Er wordt vaker gekozen voor de inzet van kinderopvang op basis van SMI in plaats van een duurdere, vaak voor het kind meer ingrijpende, oplossing vanuit Jeugd en Gezin (bijvoorbeeld pleeggezin). Daardoor is sprake van een tekort van € 150.000. Dit tekort kan worden opgevangen door enerzijds een bezuiniging van € 34.000 op het doelgroepenbeleid en anderzijds door een bezuiniging van € 60.000 op het budget kinderopvang vanuit het P-Budget. Deze laatste wordt niet aangewend.	-56
6	Bijstandsverlening In april heeft het Rijk het BUIG budget voor 2019, als gevolg van met name het dalende aantal bijstandsgerechtigden, neerwaarts bijgesteld. Het effect voor Hengelo bedraagt € 1.251.000. Het aantal Hengelose bijstandsgerechtigden is in 2018 fors afgenomen, waardoor ook de uitgaven fors zijn gedaald. Voor 2019 is het effect van de daling van de bijstandsuitgaven € 2.041.000. Tenslotte verwachten we dat de vorderingen op bijstandsccliënten dit jaar € 200.000 minder zullen bedragen, gezien het dalende bijstandsbestand.	+590
6	Loonkostensubsidies Bij een aantal bijstandsgerechtigden blijkt na onderzoek dat zij als gevolg van in de persoon gelegen factoren niet in staat zijn het volledige minimumloon te verdienen. Om hen toch te kunnen plaatsen op een arbeidsplek bij een reguliere werkgever, wordt een loonkostensubsidie ingezet. De werkgever wordt daarbij gecompenseerd voor het deel van het minimumloon dat de klant niet zelf kan verdienen. De verwachting is dat het bedrag aan loonkostensubsidie in 2019 met € 397.000 zal toenemen.	-397
6	PostNL Als gevolg van het in de afgelopen jaren dalende bijstandsbestand is het aantal geschikte klanten dat aangemeld kan worden voor een re-integratietraject bij PostNL afgenomen. Door het verminderde aantal bijstandsgerechtigden dat een re-integratietraject volgt bij PostNL zijn zowel de inkomsten als de uitgaven gedaald. Per saldo een voordeel van afgerond € 363.000.	+363
6	Beschermingsbewind De Stadsbank regelt voor vele inwoners het beschermingsbewind. De De kosten hiervan werden via een maandelijks totaalfactuur betaald door de gemeente. Vanaf 1-1-2019 vraagt de Stadsbank voor individuele cliënt individuele bijzondere bijstand aan. De al bestaande cliënten zijn zoveel mogelijk via verkorte procedures in het laatste kwartaal van 2018 omgezet. De besparing komt doordat er meerdere cliënten bleken te zijn met hoger inkomen of vermogen, waardoor ze niet (meer) in aanmerking komen voor een vergoeding. Daarnaast loopt het aantal Hengelose cliënten bij de Stadsbank iets terug.	+79
6	ROZ Een nadeel van € 131.000 wordt veroorzaakt door bijstelling bijstandsuitkeringen levensonderhoud gevestigde zelfstandigen en bedrijfskredieten op basis van realisatie voorgaande jaren enerzijds en anderzijds door het afschaffen van de normbaat voor de	-103

	berekening van de rijksvergoeding. Daarnaast is sprake van een voordeel van € 28.000 op overige autonome ontwikkelingen, door bijstellingen op basis van realisatie voorgaande jaren.	
6	Participatiewet trajecten Het budget voor begeleidingskosten nieuw beschut wordt verlaagd met € 89.000 met als reden dat nog niet alle beschikbare plekken nieuw beschut worden ingevuld. Door het budget voor participatiewet trajecten SWB met € 55.000 te verlagen wordt de begroting in overeenstemming gebracht met de Lumpsum financiering aan de SWB.	+ 144
6	Flankerend beleid De provincie Overijssel heeft een bedrag van max. € 100.000 toegekend aan de gemeente Hengelo voor het project Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Het betreft een subsidie voor 40 leer-werktrajecten in het kader van de subsidieregeling 1000 kansen voor kwetsbare groepen (te weten 10 leerwerktrajecten voor kwetsbare jongeren (tussen 16 en 27 jaar) en 30 leerwerktrajecten voor kwetsbare ouders (van 55 jaar en ouder)) op de arbeidsmarkt. De projectperiode loopt van 19 juli 2018 tot en met 1 maart 2020. De kosten per traject betreffen de kosten van scholing (max. € 1.500) en de kosten van begeleiding (max. € 3.600). De subsidie is per traject bepaald op 50% van de kosten met een maximum van € 2.500. Indien er minder trajecten zijn uitgevoerd of minder kosten zijn gemaakt, dient het resterende deel weer naar de provincie Overijssel te worden teruggestort. Aan de raad wordt goedkeuring gevraagd om de kosten van scholing en begeleiding van kwetsbare jongeren en ouders te maken zodat de toegekende subsidie kan worden aangewend.	Bn (-100 en + 100)
6	WMO: Maatwerkvoorzieningen en – dienstverlening 18+ Dit bedrag omvat de volgende mutaties: * Structureel voordeel ad € 1.541.000, gesignaleerd vanuit het jaarwerk 2018. De kosten voor de volgende zorgvormen/ voorzieningen waren per saldo lager dan we in 2018 raamden. We voorzien dat deze voordelen een structureel karakter hebben: Huishoudelijke ondersteuning: € 850.000 PGB: € 410.000 Woonvoorzieningen: € 200.000 Vervoer: € 340.000 Begeleiding & Behandeling: +/- € 245.000 Overige : +/- € 14.000 * Ook houden we rekening met de aanzuigende werking van het abonnementstarief. We voorzien dat de kosten voor met name huishoudelijke ondersteuning ten gevolge hiervan met € 750.000 zullen toenemen. * Tevens hebben we nog € 100.000 geraamd voor het vorig jaar opgerichte Mobiliteitslab Vervoer. * In de septembercirculaire is aangekondigd dat we € 128.000 minder rijksbijdrage zullen ontvangen, hetgeen we nog moesten verwerken; * We verwachten via de meicirculaire € 517.000 te zullen ontvangen. Of correct gezegd: vorig jaar werd in de meicirculaire een minpost opgenomen op de rijksbijdrage met als omschrijving 'correctiefactor voor nominale ontwikkelingen'. Uit recente berichtgeving hebben we vernomen dat deze correctie met de komende meicirculaire teruggedraaid gaat worden. * Het interventieprogramma werpt zijn vruchten af. De PGB kosten zijn structureel afgenomen. We kunnen als gevolg hiervan € 150.000 in mindering brengen op de stelpost 'nog in te vullen maatregelen WMO'. (Dit effect is dus budgettair neutraal.) * Zoals ook aangegeven in de 'stand van zaken' brief Interventieprogramma Sociaal Domein', zijn er na een promotiecampagne in december 2018 hebben zich weer veel nieuwe cliënten aangemeld voor de collectieve zorgverzekering. Hierdoor kan deze interventiemaatregel ad € 200.000 in 2019 helaas niet gerealiseerd worden. * Tenslotte zijn er nog een aantal kleine ontwikkelingen/ mutaties waar we rekening mee houden, waaronder de afschaffing van het regresrecht door de VNG. Totaal € 101.000 nadelig effect.	+ 780
6	Jeugd: Maatwerkdienstverlening 18- en geëscaleerde zorg 18- Dit bedrag omvat de volgende mutaties: * Structureel nadeel ad € 1.502.000, gesignaleerd vanuit het jaarwerk 2018. De kosten voor de volgende zorgvormen/ voorzieningen waren per saldo hoger dan we in 2018 raamden. We voorzien dat de volgende nadelen een structureel karakter hebben: Gesloten Jeugdzorg: € 290.000 GGZ: € 343.000 Begeleiding & Behandeling: € 869.000 * We zien dat het interventieplan zijn vruchten begint af te werpen: de verblijfskosten zijn structureel met een bedrag van € 1.070.000 afgenomen. Hiermee verlagen we de stelpost 'nog in te vullen interventiemaatregelen', waardoor deze mutatie een budgettair neutraal karakter heeft. * We houden rekening met de verhoging van de leeftijd pleegzorg van 18 naar 21 jaar. Dit heeft een nadelig effect ad € 122.000 in 2019. * Via de septembercirculaire 2018 was de rijksbijdrage voor jeugd in de jaarschijf 2019 verlaagd met € 96.000, welke financieel nog verwerkt moest worden. * We verwachten via de meicirculaire 2019 € 423.000 te zullen ontvangen. Of correct gezegd: vorig jaar werd in de meicirculaire een minpost opgenomen op de rijksbijdrage	-2.540

	met als omschrijving 'correctiefactor voor nominale ontwikkelingen'. Uit recente berichtgeving hebben we vernomen dat deze correctie met de komende meicirculaire teruggedraaid gaat worden. * Ten tijde van het opstellen van de notitie Ondersteuning en Zorg gingen we ervan uit dat we via een nieuwe aanbesteding/ inkoop € 700.000 konden besparen op de jeugdzorg taken. We realiseren ons nu dat dit niet realiseerbaar is. Daarom wordt deze besparingsmaatregel teruggedraaid. * Sterker nog, de nieuwe contracten voor Gesloten Jeugdzorg en Beschikbaarheidsvoorzieningen laten reeds een toename van de kosten zien voor een totaalbedrag van € 538.000 in 2019. * Ten slotte nog enkele kleine mutaties voor totaal € 5.000 nadelig.	
6	Inburgering De gemeente krijgt van het rijk extra middelen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Voor 2019 verwachten we via de meicirculaire € 137.000 te ontvangen. Het aantal statushouders is vanaf 2015 sterk toegenomen. De gemeente Hengelo zet sterk in op integratie van deze nieuwe inwoners via onder andere de participatieverklaring en begeleiding naar werk. Onlangs is door het college het bestedingsplan van de middelen voor de jaarschijf 2019 vastgesteld. Hierin wordt ook al ingespeeld op de wijzigingen die minister Koolmees heeft aangekondigd en die vanaf 2021 ingaan. Dit door onder andere een aantal klantmanagers specifiek in te zetten op deze doelgroep. Ook de resterende middelen van 2018 (€ 139.000), welke onlangs door de raad via budgetoverheveling zijn toegewezen aan maatschappelijke begeleiding 2019 worden via het bestedingsplan aangewend. Tenslotte wordt rekening gehouden met een bijdrage van de gemeenten Borne en Haaksbergen voor € 55.000. De totale kosten bedragen naar verwachting € 332.000. Voor meer informatie wordt korthedshalve verwezen naar collegezaak 2346725. De provincie Overijssel heeft een bedrag van max. € 250.000 toegekend aan de gemeente Hengelo voor het project Statushouders naar de arbeidsmarkt. Het betreft een subsidie voor 100 leer-werktrajecten in het kader van de subsidieregeling 1000 kansen voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. De projectperiode loopt van 10 juli 2018 tot en met 31 december 2019. De subsidie voor de 100 leerwerktrajecten is aangevraagd door de gemeente Hengelo maar is bestemd voor trajecten van alle 14 regionale gemeenten. De subsidie is per traject bepaald op 50% van de kosten met een maximum van € 2.500. Voor Hengelo (inclusief Borne en Haaksbergen) zijn 20 leerwerktrajecten geraamd. Dus voor ons bedraagt het subsidiebedrag € 50.000. De overige gelden worden doorbetaald aan de andere gemeenten zodra zij kunnen aantonen dat er trajecten zijn uitgevoerd die voldoen aan de voorwaarden die de provincie Overijssel daaraan heeft gesteld.	Bn (-137 en +137)
6	Extra inhuur personeel De extra inhuur is mede het gevolg van wijzigingen in 2019: i) met ingang van 1 januari 2019 wordt zorg en ondersteuning verleend met behulp van het nieuwe inkoopmodel en ii) gemeenten hebben te maken met de intrede van het zgn. abonnementstarief. Hierdoor verandert de systematiek van de eigen bijdrage voor de gemeentelijke hulp, zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor deze intrede werd gekeken naar inkomen of vermogen bij de berekening van de eigen bijdrage. Gevolg van het abonnementstarief is dat een eigen bijdrage van maximaal € 17,50 per 4 weken geldt, ongeacht de zorgvraag. Er zijn op dit moment 28% meer meldingen Wmo in 2019 binnengekomen dan in 2018. Daarnaast zullen er ten gevolge van het inkoopmodel 2000 herindicaties moeten worden gedaan in 2019. Ook zijn de administratieve lasten fors meer geworden en hebben wij eindeloze discussies met aanbieders over de inzet van zorg. Om de groeiende wachtlijsten niet verder op te laten lopen is (veel) extra tijdelijk personeel noodzakelijk.	-697
6	Overige kleine wijzigingen Daarnaast worden via deze beleidsrapportage enige kleine mutaties verwerkt, welke meegenomen zullen worden in een verzamelwijziging.	+48
7	Afval <u>Schommelingen in de afvalbegroting leiden tot een hogere onttrekking uit de voorziening:</u> Aan de inkomstenkant is er een voordeel op stortkosten (weegbrug afvalbrengpunt) van € 150.000 voor Hengelo en Borne tezamen en een nadeel in verband met onjuist geraamde heffing van € 37.000 voor grof tuinafval. Aan de uitgavenkant is er een nadeel (€ 120.000) door hogere leasekosten van ondergrondse containers doordat de locatie en aantallen ondergrondse containers vorig jaar meermaals zijn bijgesteld, het nu geraamde leasebedrag blijkt daardoor te laag begroot. Ook is er een nadeel (€ 72.000) doordat er kosten gemaakt moeten worden voor inzet van een extra toezichthouder op afvaldump. De afvalbegroting is een gesloten circuit, nadelen ten opzichte van de begroting worden onttrokken uit de voorziening afval en voordelen ten opzichte van de begroting worden toegevoegd aan de voorziening afval. In dit geval is er per saldo een nadeel van € 79.000 wat wordt onttrokken uit de voorziening afval.	Bn (-79 en +79)
7	Omgevingsdienst <u>De bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente is hoger dan geraamd:</u> De in onze begroting opgenomen bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente (ODT) is opgebouwd uit de personeelslasten van de ingebrachte formatie, bestaande bijdrage aan de Regionale uitvoeringsdienst Twente (RUD) en ontvangen gelden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving vanuit het Rijk. De werkelijke bijdrage aan de ODT is aanzienlijk hoger	-334

	door onder meer de verdeelsystematiek van de overhead waarover nu nog een discussie loopt. Deze ontwikkeling is ook meegenomen in de Kadernota 2020-2023. Naast de hogere bijdrage is er ook een nadeel vanuit de afrekening van de kosten van het Sociaal Plan voor 2019.	
8	Binnenstad <u>Uitvoeringsagenda 2019 programma binnenstad verwerkt:</u> In de informele bijeenkomst met de Raad op 16 april zijn de activiteiten voor dit jaar toegelicht. In deze begrotingswijziging is dit technisch verwerkt en is tevens het in de kadernota 2019 beschikbaar gestelde bedrag van € 250.000 voor uitvoering van dit plan overgeheveld van stelpost (programma 9) naar programma 8.	bn
9	Arbo Per 1 april zijn we overgegaan naar een andere Arbodienst. Dit heeft tot gevolg dat de kosten van de arbodienstverlening € 40.000 hoger wordt, dan geraamd.	-40
9	Regio Twente <u>Bijdrage Regio Twente</u> Regio Twente heeft besloten om meer in te zetten op o.a. toeristische promotie en duurzame gezinsvormen. Hiervoor heeft het Algemeen Bestuur begrotingswijzigingen aangenomen, die effect hebben op de bijdrage van gemeenten (- € 52.000). Daarnaast wordt een aanvullende bijdrage gevraagd, omdat het rekeningresultaat 2018 negatief was (- € 35.000).	-87
9	Overhead sociaal Het betreft hier kosten die structureel gemaakt worden en waarvoor geen dekking is. Denk hierbij aan: kosten voor tolken en onderzoeken naar vermogensonderzoek in het buitenland. Daarnaast bieden wij de mogelijkheid voor onze inwoners om bij een klacht de Overijsselse Ombudsman in te schakelen.	-50
9	Dividend We hebben een hoger dividend ontvangen, dan begroot van BNG Bank (€ 212.000), van Twente (€ 280.000). Overige aandeelhouderschappen: € 7.000 nadelig.	+485
9	Kapitaallasten – Afschrijving / rente Uit een eerste globale analyse van de rente en afschrijvingslasten in 2019 komt een voordeel van circa € 550.000. De oorzaak is 2-ledig. Enerzijds doordat de rente nog steeds extreem laag is, anderzijds doordat er in 2018 geplande investeringen zijn doorgeschoven naar 2019. Bij de 2e beleidsrapportage zal een nadere analyse plaatsvinden m.b.t. de rente en afschrijvingslasten 2019.	+550
7-9	Kleine afwijkingen - Reclame-inkomsten (25N): Als gevolg van aanbestedingsresultaten lichtbakken zijn er structureel minder inkomsten voor buitenreclame. Dit is ook meegenomen in het Financieel Perspectief 2020-2023 - Fiscale naheffing (10N): Als gevolg van moeilijkheden rondom het opleggen van naheffingsaanslagen op buitenlandse kentekens - Algemene uitkering (34N): Op basis van de definitief vastgestelde bijstandsontvangers bij de jaarrekening 2018 is de algemene uitkering licht neerwaarts bijgesteld. Dit was bij de decembercirculaire nog niet bekend en dit is tevens verwerkt in de kadernota 2020-2023.	-69

Totaal effect mutaties 1^e Berap (per saldo)

-1.369